

Mittetulundusühing Valga Arvutikeskus Arvutikasutuse õppekavarühma kvaliteedihindamise hindamisaruanne

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Mittetulundusühing Valga Arvutikeskus
Veebilehe aadress	https://www.walk.ee/index.php/et-ee/
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Igor Jallai; 56634269
Hindamiskomisjon	Tuuli Mekk, Urve Mets, Lily Loidap
Hindamisperiood	Oktoober – detsember 2022
Valimi õppekavad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Individuaalne digioskuste algtaseme koolitus 2. Arvuti algõpe koolitus koos töötamist toetavate teemadega 3. Kaug-töötamise ja -õppimise koolitus

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekavaarendus ja õppekava	Nõuded on põhiosas täidetud
2. Õppimine ja õpetamine	Nõuded on põhiosas täidetud
3. Koolitajad	Nõuded on põhiosas täidetud
4. Ressursid	Nõuded on täidetud

Tõendid

- Koolituskeskus Walk veebileht <https://www.walk.ee/index.php/et-ee/>
- Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus kuvatõmmis 15.11 pdf.
- Individuaalne digioskuste algtaseme koolitus kuvatõmmis 15.11 pdf.
- Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega kuvatõmmis 15.11 pdf.
- Täienduskoolitusasutuse eneseanalüüs (2022) pdf.
- e-kiri "täiendav info komisjonile" 05.12.2022
- Infootsing <https://tinyurl.com/2p8ey42m>
- Teadmiste kontroll <https://tinyurl.com/2eevhuku>
- Digioskuste algtaseme koolituse lõpptest <https://tinyurl.com/2p8hknkf>
- E-Digikoolituse tagasiside - Google'i vormi näidis pdf
- Päeva tagasiside pdf
- Arvuti algtaseme koolituse tagasiside <https://tinyurl.com/35768k45>
- Anketa tagasiside arvuti (002) docx
- Õppekava "Individuaalne digioskuste algtaseme koolitus" õppija tagasiside näidis fail „ind.koolitustagasisideTallinn.doc“
- Õppekava "Arvuti algõppe koolitus koos tööotsingut toetavate teemadega" õppija tagasiside näidis fail e- kirja pildifailina
- Õppekava "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" lisatud fail Kaugtootamisejaõppimisekoolitus docx
- Kolme õppekava koolitajate info failis „opetajad.xlsx“
Olga Bobõreva e-portfoolio <https://tinyurl.com/y9t4myhw>
Olga Bobõreva CV <https://tinyurl.com/3dsn4tpf>
Igor Jallai e-portfoolio <https://tinyurl.com/a2h9nubn>
Igor Jallai CV <https://tinyurl.com/mry9ahsz>
Igor Jallai CV fail CVIgorJallai.doc
Igor Jallai PDF täiskasvanute koolitaja, tase 7 kompetentsipõhine eneseanalüüs
Konstantin Jallai e-portfoolio <https://tinyurl.com/57uckx3x>
Konstantin Jallai CV <https://tinyurl.com/mry9ahsz>
Veronika Jallai CV <https://tinyurl.com/5xm7ffrh>
Ivan Malahhanov CV <https://tinyurl.com/mr22m798>
- Irina Oleinits CV fail Irina Oleinits CV - Tallinn -Ida-Virumaa 2020 .docx
- Õppekeskkondade (õppeklassid) fotod, failid: „Endla1Tallinn.jpg“, „Endla2Tallinn.jpg“, „Vabaduse1Valga.jpg“, „Vabaduse2Valga.jpg“
- Mittetulundusühing Valga Arvutikeskus veebivestlus (9.12.2022 kell 15.30-17.00, MS Teams)

1. ÕPPEKAVAARENDUS JA ÕPPEKAVA

1.1. Õppekava on tõendus põhine ja ajakohane.

Eneseanalüüsis kirjeldatakse, et õppekavade aktuaalsust ja arenguvajadust arutatakse iga 6-12 kuu jooksul. Õppekavade arendamisse kaasatakse koolituskeskuse juhtkonnaliikmed, haridustehnoloogid, täiskasvanute koolitajad. Õppekavade aluseks on esmalt olnud AO (Arvutikasutaja Oskustunnistuse) standard. Lisaks on õppekava raamiks ka DigComp 2.0 ja jälgitakse Täiskasvanute koolituse seadusele vastavust ning Töötukassa nõudeid.

Eneseanalüüsi mainitakse, et õppekavade arendamisel arvestatakse ka õppijate tagasisidet ja ettepanekuid, näiteks on õppekavasse tagasiside alusel lisatud teemad - e-kool.ee, valimised.ee, rik.ee.

Vestlusel märgiti, et uute õppekavade koostamisel arvestatakse ka koolitajate ettepanekuid.

Vestlusel kinnitasid aga asutuse esindajad, et õppekavaarendusse õppijatelt tagasisidet ei küsita, tagasisidet küsitakse vaid kursust läbi viinud lektorite kohta.

Eneseanalüüsist ning vestlusest selgus, et asutuse peamiseks koostööpartneriks õppekava arendamisel on Töötukassa (kui peamine klient).

Vestluste ja eneseanalüüsi põhjal hindab komisjoni, et asutuse uued õppekavad luuakse reeglina vastavalt Töötukassa tellimusele ning kuna õppekavaarenduse teemadel tagasisidet õppijatelt ei küsita, siis arendusse õppijate tagasiside põhjal märkimisväärselt sisendit jõuda ei saa.

Kuigi kursused luuakse ja pakutakse Töötukassa või mõne muu organisatsiooni tellimusel, siis samas on õppekavad veebilehel oleva info kohaselt avatud kõigile soovijatele.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavade arendamine toimub peamiselt Töötukassa tellimusest lähtuvalt. Samas on õppekavad veebilehel oleva info kohaselt avatud kõigile soovijatele. Komisjon teeb ettepaneku töötada välja uute õppekavade loomise ning olemasolevate õppekavade arendamise põhimõtted, mis arvestaks koolituste erinevate sihtgruppide huvidega.

1.2. Õppekavade arendamine arvestab koolituse sihtrühma vajadusi.

Eneseanalüüsis on sihtrühm kirjeldatud, kui **kõik töötud või töötavad inimesed kellel on vajadus omandada arvutikasutamise elementaarskused.**

- 1) Õppekavas "Individaalne digioskuste algtaseme koolitus" sihtrühma nimelist alajaotust ei ole, kuid lävendina on mainitud, et **lävend puudub ja kursus sobib kõigile.**
- 2) Õppekavas "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" sihtgrupp on kirjeldatud kui **töötavad või töötud täisealised inimesed** ja alustamise tingimuseks on vestlus, mille käigus selgitatakse välja arvutikasutamises vähemalt algsete teadmiste olemasolu ning oskuste puudumisel suunatakse õppija eelnevalt algkoolitusele.
- 3) Õppekavas "Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega" sihtrühm on kirjeldatud kui **täiskasvanud, tööotsijad või Töötukassas arvel olevad isikud.**

Vaatluse all oleva kahe õppekava sihtrühm on kirjeldatud nõnda, et need sobivad kõigile, kes kursustest huvitatud on. Kolmanda kursuse sihtrühmale on lähenetud kui Töötukassa klientidele, töötutele ja tööotsijatele ning see on kursuse alustamise eeltingimus. Kursustel puuduvad eeltingimused õppe alustamiseks.

Vestlusel kinnitas asutus, et kuna tegu on algtaseme koolitustega, siis sihtrühmaks on inimesed, kes ei saa digimaailmas hakkama, nii 50-60 aastased kui noored, kes oskavad kasutada ainult telefoni, mitte arvutit.

Õppekavades ja veebilehel on kursuste õppekeeleks mainitud: eesti, vene ja inglise. Samas ei selgu millisel grupil on milline õppekeel ning millal see õppija jaoks selgub, millal üks või teine koolitus aset leiab toimub ja kes on koolitaja(d). Vestlusest selgus, et asutuse koolitused on ka Töötukassa veebilehel ja õppijate grupid tulevad peamiselt sealtkaudu või siis tellimuskoolitustena gruppidele, mida firmad tellivad (nt Eesti Raudtee).

Kahjuks ei selgu veebilehelt üheselt, et pakutakse vaid tellimuskoolitusi ja see võib eraisiku segadusse viia.

Arenguvõimalused

- 1) Asutuse veebilehel olev koolitused on peamiselt Töötukassa klientidele või organisatsioonidele sisekoolituste tellimiseks. Samas asutuse õppekorralduse dokumendis on kirjas, et "Õppija võetakse Koolituskeskusesse vastu isikliku sooviavalduse või organisatsiooni koolitustellimuse alusel." Kui eraisikust potentsiaalne õppija soovib koolitusel osaleda ja otsib infot asutuse veebilehelt, siis info sihtrühma, koolituste toimumisaegade, koolitajate ja õppekeele kohta ei ole piisav ning seda tuleks täiendada.

1.3. Õppekavarühma õppekavade erinevad osad (pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, teemad, meetodid, hindamine, iseseisev töö) moodustavad sidusa terviku ja toetavad õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist.

- 1) Õppekava "Individaalne digioskuste algtaseme koolitus" eesmärk on õppekavas kirjeldatud: "Koolitav omandab digitaalse kirjaoskuse alg- ja põhiteadmised, mis baseeruvad rahvusvahelisel DigComp raamistiku viiel pädevusvaldkonnal: info; kommunikatsioon; sisuloome; küberturvalisus; probleemilahendus.

Eesmärk on kirjeldatud kui õppeprotsess, mitte olukord, millised teadmised ja oskused õppija omandab. DigComp ja märksõnad ei pruugi algajale arvutikasutajale informatiivsed olla. Kooskõla õppekava pealkirja ja kirjeldatud eesmärgi vahel ei pruugi algtaseme koolitusele tuleva õppija jaoks olla arusaadav.

Õpiväljundid on õppekavas kirjeldatud kahes kohas, kuid väikese erinevusega. Tekstitöötamise (moodustab viiendiku kogu õppemahust) õpiväljundid on napid võrreldes teiste teemade väga detailsete õpiväljunditega.

Õppekavas kirjeldatud **õppemeetoditest** ei selgu, milline on individuaalkoolituse protsess, milline on koolitaja roll. Vestlusel selgus, et õpe toimub üks-ühele. Koolitus võib toimuda õppija juures kas kodus või tema ettevõttes. Vestlusel täpsustati, et koolitaja valib õppeülesanded vastavalt õppija töövaldkonnale.

- 2) Õppekavas "Kaug-töötamise ja -õppimise koolitus" nimetuse kirjalpilt on kohmakas ja ei ole eesti keele reeglitele vastav.

Eesmärki õppekavale kirjeldatud ei ole, kuid selle kirjeldamine ei ole ka kohustuslik.

Teemad ja õpiväljundid on omavahel kooskõlas. Õppekavast ei selgu, millised teemad läbitakse individuaalselt ja millised auditoorse õppe käigus ning kuidas on toetatud individuaalne töö. Vestlusel täpsustas koolitusasutuse esindaja õppeprotsessi osas, et koolitajad toetavad õppija õpiväljundite saavutamist ning õpe lähtub õppija

personaalsest vajadusest. Samuti on koolitajad valmis koolitust läbi viima õppija kodus. Ülesandeid antakse vastavalt sellele, millises valdkonnas inimene töötab (nt koostatakse laotöötajale tema jaoks spetsiaalsed ülesanded). Kõik **õpiväljundid** on teemadega kaetud.

- 3) Õppekava "Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega" **eesmärk** on kirjeldatud **kui õppeprotsess**, mitte olukord, millised teadmised ja oskused õppija omandab. Õppekava nimetus ja kirjeldatud eesmärk on omavahel kooskõlas.

Koolitus koosneb kahest moodulist, kuid õpiväljundid on kirjeldatud vaid esimese mooduli osas, puudu on koolituse II mooduli "tööotsingut toetavad teemad" õpiväljundid.

Vestlusel selgitas koolitusasutuse esindaja, et konkreetne õppekava oli loodud Töötukassa tellimusel ja II moodul on tellija soovil kursusele juurde lisatud.

Õpiväljundites ja õppe sisus on mõningaid ebakõlasid:

õpiväljund "teab ja oskab kasutada erinevaid iseõppimise võimalusi" ei ole õppe sisuga kaetud.

õppe sisust üle 50% moodustab teksti- ja tabelitöötlus, ettekannete ja publikatsioonide koostamine. Samas nende kohta õpiväljundeid kirjeldatud ei ole.

Keeleline väljendus ja ühtsus on erinevate õppekavade lõikes erinev. Lisaks on info esitamise viisid ja vorm õppekavade lõikes erinev, samuti esineb mitmeid keelelisi "konarusi".

Tugevused

- 1) Koolitusel "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" arvestab koolitaja valdkonnaga, milles inimene töötab ning annab ülesandeid vastavast valdkonnast. Personaalne lähenemine annab õppele tugevama seose ja arusaamise.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitusasutuse veebilehel on individuaalkoolituse õppeprotsess sõnastatud liiga üldiselt. Soovitame individuaalkoolituse õppekavas märkida, et tegemist on individuaalse ja osaliselt kaugõppega (st veebis). Õppijale on oluline aru saada, kui suure ja millise osa moodustab kaugõpe ja kui suur osa õppest toimub auditooriumis.
- 2) Õppekavas "Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega" on õpiväljundite saavutamine nimetatud teemadega keeruline. Soovitus on õppekava täiendada teemadega, mis toetavad õpiväljundi "teab ja oskab kasutada erinevaid iseõppimise võimalusi" saavutamist. Koolituse õpiväljundid on kirjeldatud vaid esimese mooduli osas, puudu on koolituse II mooduli õpiväljundid. Komisjon soovib need lisada.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavas "Individaalne digioskuste algtaseme koolitus" on õpiväljundid kirjeldatud kahel korral ja veidi erinevalt. Komisjon soovib kustutada üleliigne.
- 2) Õppekavades on eesmärk kirjeldatud kui õppeprotsess. Komisjon soovib sõnastada eesmärk olukorra kirjeldusena, millised teadmised ja oskused õppija õppe läbimisel omandab.
- 3) Õppekaval "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" ei ole kirjeldatud eesmärki. Soovitame kõikidel kursustel eesmärk sõnastada. See annab õppijale parema ettekujutuse, kuhu õppe lõppedes jõutakse.
- 4) Õppekava "Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega" moodulid teksti- ja tabelitöötluse, ettekannete ja publikatsioonide koostamise kohta moodustavad õppest olulise ja suure osa. Õppekavas on

nimetatud teemade õpiväljundi kirjeldused napid. Komisjon soovib ka nende teemade õpiväljundid detailsemalt kirjeldada.

- 5) Õppekava "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" nimetus on keeleliselt raskesti mõistetav. Soovitame muuta õppekava nimetus keeleliselt korrektseks.
- 6) Veebilehel on erinevate õppekavade keeleline väljendus ebaühtlane ja erinev. Õppekava sisuga tutvumisel hakkavad silma nii mitmedki keelelised "konarused". Komisjon soovib kaasata koostööpartnereid ja keeletespialiste veebilehe sisu ühtluse ja keelelise korrektsuse tagamiseks.

1.4. Hinnatavatel õppekavadel on selgelt sõnastatud õpiväljundid (täienduskoolituse standard § 2 lg 3).

Hinnatavatel õppekavadel on selgelt sõnastatud õpiväljundid. Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid. Õpiväljundite kirjeldused on arusaadavad ning mõõdetavad ja hinnatavad. Väikesed ebatäpsused, kuid need on kirjeldatud eelmises punktis.

1.5. Õpiväljundid on etteantud sisu ja õppekavas planeeritud õppeajaga saavutatavad ning õppekavas on välja toodud õppemaht ja õppe osakaalude maht.

- 1) Õppekava "Individaalne digioskuste algtaseme koolitus" kogumaht on 40 ak. tundi. Kõik kirjeldatud õpiväljundid on etteantud õppeajaga saavutatavad. Õppekavas ei ole eraldi märgitud, kas individuaalõpe sisaldab ka individuaalset tööd. Vestlusel koolitusasutuse esindaja täpsustas õppeprotsessi ning kuidas nad toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel (hindamine toimub ülesannete lahendamise käigus). Nimetatud kirjeldus võiks olla õppekavas, et õppija mõistaks koolituse korraldust paremini.
- 2) Õppekava "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" kogumaht on 40 ak. tundi, millest 10 ak. tundi on auditoorsed tunnid koolitajaga + 30 ak. tundi iseseisvat õpet, sh 10 ak tundi praktilist tööd. Koolituse maht sisaldab ülesannete ja testide lahendamise aega. Kõik kirjeldatud õpiväljundid on etteantud õppeajaga saavutatavad. Õppekavas on välja toodud nii õppe kogumaht kui ka osakaalude mahud. Praktiline töö on arvestatud iseseisva õppe sisse, kuid peaks olema õppekeskkonnas juhendatud tegevuste hulgas. Õppekavas võiks kasutada läbivalt tunniarvestuse märkimiseks akadeemilisi tunde.
- 3) Õppekava "Arvutikoolitus koos töötasingut toetavate teemadega" info koolituse mahu kohta on veebilehel vastuoluline, sest teemaplokis „Pakume järgmisi koolitusi“ on kirjas „Moodulite kaupa, kokku kuni 320 tundi, võib valida üks kuni mitu moodulit“. Teemaplokis „Õppekavad – arvutikoolitused - koolitused“ on nimetatud koolituse õppemaht märgitud 80 ak. tundi. Õppekava kuvatõmmise failis on kursuse kogumaht kirjeldatud kui 320 ak. tundi ehk 40 arvestuslikku õppepäeva, millest: 68,75 % on teooria ja praktiline õpe (220 ak. tundi) ning 31,25 % on iseseisev töö (100 ak. tundi). Koolituse ülesehitus on loeng, millele järgnevad testid ja praktilised ülesanded. Õppekava kogumaht on asjakohane; iseseisev ja praktiline ning auditoorne töö toetavad õpiväljundite saavutamist.

Tugevused

- 1) Õppekavade kirjeldused sisaldavad lisaks moodulite kirjeldusele ka oskuste omandamiseks vajalikku ajakulu. Positiivne ja oluline info koolitusel osalejale.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavade nimekiri ja kirjeldused on leitavad veebilehe erinevates teemaplokkides: "Pakume järgmisi koolitusi" ja "Õppekavad". Nimetatud olukord annab õppijale vastuolulist informatsiooni (hinnatud õppekava "Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega") - koolituse mahuks on märgitud nii 320 ak. tundi ja 80 ak. tundi. Sama vastuoluline olukord on ka koolitusasutuse veebilehe venekeelses versioonis. Soovitame luua süsteem koolituste/ õppekavade kohta käiva info jagamiseks veebilehel, et vältida vastuolulise info kajastamist tulevikus.
- 2) Praktiliseks tööks tuleb lugeda õppekeskkonnas toimuvat juhendatud tegevust. Õppekavas "Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus" on praktiline töö klassifitseeritud iseseisva õppe osana. Soovitame seda õppe osa korrigeerida.

KOONDHINNANG ÕPPEKAVAARENDEUSE JA ÕPPEKAVA HINDAMISVALDKONNALE:

Nõuded on põhiosas täidetud

- Õppekavade arendamine toimub peamiselt Töötukassa tellimusest lähtuvalt. Samas on õppekavad veebilehel oleva info kohaselt avatud kõigile soovijatele. Komisjoni hinnangul on siin olemas teatav vastuolu.
- Hinnatavate õppekavade õpiväljundite kirjeldused on arusaadavad ning mõõdetavad ja hinnatavad, kuid detailsusaste ja ühtsus on eri õppekavadel erinev.
- Hinnatavatel õppekavadel on õpiväljundid etteantud õppeajaga saavutatavad.
- Vaatlusel all olevad õppekavad on veebilehel leitavad, kuid need on erinevates teemaplokkides mõneti erineva sisuga. Näiteks erineb oluliselt õppekava "Arvutikoolitus koos tööotsingut toetavate teemadega" õppemaht eri teemaplokkides.
- Kuigi õppekavade komponentides esineb puudusi, leiab komisjon, et õppekavad on üldjoontes terviklikud, õpiväljundid on selgelt sõnastatud ja ette antud õppeajaga saavutatavad. Eelnevast lähtuvalt leiab komisjon, et nõuded on põhiosas täidetud.

2. ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

2.1. Iga õpiväljundi (sh üldoskuste) saavutamist hinnatakse ja õppija saab tagasisidet omandatud oskuste, teadmiste ja hoiakute kohta.

Eneseanalüüsis on märgitud, et koolitaja annab tagasisidet õppijatele nii õppeprotsessi käigus (iga ülesande lahendamise järel) kui ka koolituse lõpus koos soovitustega edasiseks enesearendamiseks. Hindamismeetodina praktiliste ülesannete lahendamine sobib õppekavades kirjeldatud õpiväljundite saavutatuse hindamiseks. Õpiväljundite saavutamise hindamise meetodid on õppekavade lõikes kirjeldatud. Eneseanalüüsi põhjal mõningate õpiväljundite saavutamist ei hinnata.

- 1) Õppekava "**Individuaalne digioskuste algtaseme koolitus**". Õppekavas ei ole täpsustatud, mida hinnatakse. Kirjas on, et kasutatakse mitteeristavat hindamist (arvestatud/mittearvestatud) ja arvestuse saamiseks peab osaleja saatma oma postkastist lektori meilile täidetud küsimustiku. Vestlusel koolitusasutuse esindaja täpsustas, et hindamine toimub ülesannete lahendamise käigus - kui ülesanne on tehtud, on ka õpiväljund saavutatud. Samuti, kui õppija oskab oma postkasti avada, sealt faili alla laadida, seda digiallkirjastada ja koolitajale tagasi saata, siis ta on õpiväljundid saavutanud. Eneseanalüüsi põhjal ühe õpiväljundi (oskab kasutada enam levinud sotsiaalset tarkvara ja võrgustikke; oskab kasutada iseseisvaks õppimiseks mõeldud tasuta võimalusi Internetis) saavutamist ei hinnata.

- 2) Õppekava “**Arvuti algõpe koolitus koos tööotsingut toetavate teemadega**”. Õppekavas on kirjas, et koolituse lõpus täidavad õppurid küsimustiku läbitud teemade kohta ja edastavad selle e-posti teel lektorile. Lisaks annab koolitaja peale õppekava iga teema läbimist õppijatele konkreetse ülesande, mille nad peavad teostama eelnevalt saadud info ja omatehtud märkmete põhjal (nt koostama ja sisestama oma CV tööotsinguportaali). Mõne õpiväljundi saavutamist eneseanalüüsi põhjal ei hinnata. Näiteks on eneseanalüüsis märgitud, et ei hinnata kolme õpiväljundite saavutamist: omab ülevaadet arvuti kasutamisega seotud turvaprobleemidest ja oskab leida neile lahendusi; oskab iseseisvalt õppida interneti abil; teab kus saab vajadusel asutada ettevõtet.
- 3) Õppekava “**Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus**”. Õppekavas on kirjas, et tegemist on kujundava hindamisega kogu koolituse käigus ja kokkuvõttev hindamine koolituse lõpus lähtuvalt õpiväljunditest. Koolitaja annab kirjalikku või suulist (video/audio kõne) tagasisidet iga teema kohta. Õppekavas on kirjas, et õpiväljundite saavutamist hinnatakse kas testi või praktilise ülesandega. Test või praktiline töö saab arvestatud, kui ülesanne on täidetud vähemalt 60%. Hindamine on mitmeeristav. Eneseanalüüsi põhjal ühe õpiväljundi (on teadlik kaugtöö tasulistest variantidest, G Suite ja Office 365 näitel, teab nende lahenduste plusse ja miinuseid) saavutamist ei hinnata.

Komisjoni hinnangul üldjoontes õpiväljundite saavutamist hinnatakse ja õppija saab tagasisidet omandatud teadmiste ja oskuste kohta. Hindamismeetodid on sobivad ja hindamine toetab õpiväljundite saavutamist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Eneseanalüüsi põhjal mõningate õpiväljundite saavutamist ei hinnata. Komisjon soovib koolitusasutusel hinnata iga õpiväljundi saavutamist.

2.2. Õppekavas on välja toodud, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpuks antakse (täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2).

Kõigis vaadeldud õppekavades on erinevalt kirjeldatud nõuded õppe lõpetamisele, sh milline dokument õppijale koolituse lõpus väljastatakse.

- 1) “**Individuaalne digioskuste algtaseme koolitus**”. Õppekavas on kirjas, et tunnistuse saamise eelduseks on vähemalt 80% koolituspäevadel osalemine ja hindamise läbimine. Hindamisel mitte osalenule või hindamist mitte läbinule väljastatakse koolitusel osalemise kohta tõend. Õppekavas puudub info selle kohta, mida hinnatakse.
- 2) “**Arvuti algõpe koolitus koos tööotsingut toetavate teemadega**”. Kirjas on, et õpe loetakse läbituks pärast õppekava täitmist täies mahus või tellija poolt soovitud mooduli(te) läbimist. Kursuse lõpetamisel väljastatakse vastav tunnistus või tõend. Puudub info, mis tingimustel väljastatakse tunnistus ja millal tõend.
- 3) “**Kaug -töötamise ja -õppimise koolitus**”. Õppekavas puudub info tunnistuse ja tõendi saamise tingimuste kohta. Märgitud on, et lõpetamise tingimuseks on igast teemast testi või praktilise ülesande sooritamine ning test või praktiline töö loetakse arvestatuks kui ülesanne on täidetud vähemalt 60% ulatuses.

Vestlusel koolitusasutuse esindaja täpsustas, et kui õpiväljundid on saavutatud, siis väljastatakse tunnistus, kui mitte, siis tõend. Lisati, et koolitusel osalemine ei ole tunnistuse saamise eelduseks, piisab kui inimene tõendab õpiväljundite osas oskuste olemasolu (nt saadab koolitajale esitluse või raskema ülesande lahenduse). Vestlusel leidis kinnitust, et varasemalt oli vajalik osaleda õppetöös 60-80% ulatuses, kuid nüüd on tunnistuse saamiseks oluline vaid õpiväljundite saavutamine.

Kõigis vaadeldud õppekavades ei ole üheselt kirjeldatud, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpus väljastatakse. Hindamiskomisjon soovib viia lõpetamise tingimused vastavusse täienduskoolituse standardi nõuetele (täienduskoolituse standard § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2) ja kirjeldada õppekavades, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpuks väljastatakse, et need oleks õppijatele teada juba enne õppe algust.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavade lõpetamise tingimused ei ole nõuetele vastavalt kirjeldatud. Hindamiskomisjon soovib viia lõpetamise tingimused vastavusse täienduskoolituse standardi nõuetele (täienduskoolituse standard § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2) ja kirjeldada õppekavades, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpuks väljastatakse, et need oleks õppijatele teada juba enne õppe algust.

2.3. Õppijad on rahul omandatud oskuste, teadmiste ja/või hoiakutega.

Koolitusasutus pöörab suurt rõhku õppija individuaalsele toetamisele ja ka harjutamisele, selgus vestlusel. Mis on mõistetav, kuna vaatlusel olnud koolitused on suunatud algajatele arvutikasutajatele. Personaalne lähenemine toetab õppijate õppimist ja õpiväljundite saavutamist.

Eneseanalüüsis on märgitud, et koolitusasutus kogub õppijatelt tagasisidet. Eneseanalüüsi põhjal on õppijate tagasiside olnud positiivne, rahul on oldud lektoritega, juhendajatega ja nõustajatega. Vestlusel täpsustati, et üle 80% saavutavad edukalt kõik õpiväljundid ning individuaalkoolituse puhul saavutavad kõik õppijad õpiväljundid.

Lisamaterjalina komisjonile saadetud tagasiside lehtede põhjal ja ka vestlusel leidis kinnitust, et koolitustel on erinevad tagasiside kogumise vormid. Iga koolitaja kasutab õppijatelt õppe lõpus tagasiside küsimiseks enda koostatud vormi. Saadud info jääb koolitajale ja seda infot koolitusasutus ei kasuta õppekavaarenduses. Vestlusel selgus, et see info on koolitajale vajalik, et hoida enda kui täiskasvanute koolitaja staatust.

Koolitusasutus kogub õppijatelt tagasisidet vaid koolitaja kohta. Näiteks õppija peab hindama kui hästi koolitaja õpetas, kuidas teemat valdas ja kuidas üldiselt koolitaja meeldis. Koolitusasutus saadud tagasiside põhjal otsustab, kas koolitajaga koostööd jätkata.

Koolitusasutuse poolt kogutud õppijate tagasisidest selgub vaid rahulolu koolitajaga. Koolitusasutus ei saa selle tagasiside põhjal infot, kas koolitus toetas õppijate õppimist ja õpiväljundite saavutamist.

Tugevused

- 1) Koolitusasutus pöörab suurt tähelepanu õppija personaalse õpiteekonna loomisele ning individuaalse õppijatoe pakkumisele. Individuaalne lähenemine sisaldab ka nii koolituse toimumise asukohta kui grupi suurust. Lähenemine on mõistetav, sest koolitused on suunatud algajale arvutikasutajale ning personaalne lähenemine toetab õppijate õppimist ja õpiväljundite saavutamist.
- 2) Õppekavas olevate praktiliste ülesannete lahendamine sobib hästi õppekavades kirjeldatud õpiväljundite hindamiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitusasutuse poolt kogutud õppijate tagasisidest selgub vaid rahulolu koolitajaga. Koolitusasutus ei saa selle tagasiside põhjal infot, kas koolitus toetas õppijate õppimist ja õpiväljundite saavutamist. Komisjon soovib koolitusasutusel kehtestada tagasiside kasutamise kord, täiendada ja ühtlustada tagasiside vormi, et saadud infot saaks kasutada nii õppe läbiviimise analüüsimisel kui ka õppekava arendamisel.

KOONDHINNANG ÕPPIMISE JA ÕPETAMISE HINDAMISVALDKONNALE: nõuded on põhiosas täidetud

Koolitaja annab tagasisidet õppijatele nii õppeprotsessi käigus (iga ülesande lahendamise järel) kui ka koolituse lõpus sh soovistega edasiseks enesearendamiseks. Koolitusasutus pöörab suurt tähelepanu õppija personaalse õpiteekonna loomisele ning individuaalse õppijatoe pakkumisele.

Komisjoni hinnangul ei ole õppekavade lõpetamise tingimused nõuetele vastavalt kirjeldatud. Õppekavades puudub info, mis tingimused peab õppija täitma, et õppekava lõpetada ja milline dokument õppijale koolituse lõpuks väljastatakse.

Komisjoni hinnangul puudub koolitusasutusel tagasiside kogumise kord, et õppijate tagasisidet kasutada nii õppe läbiviimise analüüsimiseks kui ka õppekava arenduseks. Koolitusasutuse poolt kogutud õppijate tagasisidest selgub vaid rahulolu koolitajaga. Koolitusasutus ei saa selle tagasiside põhjal infot, kas koolitus toetas õppijate õppimist ja õpiväljundite saavutamist.

Kuigi esineb puudusi õppijatelt tagasiside kogumises ja õppe lõpetamise tingimuste kirjeldamisel, leiab komisjon, et koolituste käigus saavutab õppija õppekavas kirjeldatud õpiväljundid ning koolitaja tagasisidestab õppijat omandatud teadmiste ja oskuste kohta. Eelnevalt lähtuvalt leiab komisjon, et nõuded on põhiosas täidetud.

3. KOOLITAJAD

3.1. Koolitajate kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja info selle kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel (TäKS § 11 lõige 2).

Asutuse veebilehel on info mõne koolitaja kohta küll olemas, kuid hinnatavate õppekavade osas on koolitajate info puudulik. Nt täiendkoolituste „Individaalne digioskuste algtaseme koolitus“ ja „Arvuti algõpe koolitus koos töötähtsusega“ infost ei selgu, kes on nende õppekavadega seotud koolitajad (puudu on nimed koos nende kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldusega).

Veebilehel on olemas info viie koolitaja (need kes on põhikohaga koolitusasutuses tööl) kohta, veebilehe info kohaselt pakuvad koolitusi enam kui 100 koolitajat erinevates Eesti linnades. Kahel vaatluse all olevast kolmest õppekavast (v.a „Kaug-töötamise ja -õppimise koolitus“) ei selgu, milline koolitaja millise koolitusega seotud on. Koolitusasutuse juhtkond sõnas veebivestluse käigus, et infot koolitajate kohta avalikustada ei saa, kuna see on ärisaladus.

Parendusvaldkonnad ja soovitusel

- 1) Asutuse veebilehel on teemaplokis „lektorid“ leitav info viie koolitaja kvalifikatsiooni ja varasema töökogemuse kohta. Samas on kirjas, et „koolituskeskusega teevad koostööd rohkem kui 100 lektorit, nõustajat, juhendajat,...“. Õigusaktist TäKS § 8 lõige 2 tulenev nõue „...täienduskoolituskursusega seotud täiskasvanute koolitajate nimed koos nende kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse

kirjeldusega..." on täitmata. Soovitame, õigusaktist tulenevate nõudmiste täitmiseks, koolitajate info veebilehel avalikustada, sh CV-d ja nende kompetentsust tõendavad kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldused.

- 2) Asutuse veebilehel on õppekavade „Individaalne digioskuste algtaseme koolitus“ ja „Arvuti algõpe koolitus koos töötamist toetavate teemadega“ koolitajate nimed ja lühike kokkuvõtlik info puudu. Õppekava „Kaug-töötamise ja -õppimise koolitus“ nimetab koolitajad, kuid mõne koolitaja kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus on puudu. Mõlema näite puhul on õigusaktist „Täienduskoolituse standard § 2. Täienduskoolituse õppekava nõuded“ tulenevad nõuded täitmata. Soovitame, õigusaktist tulenevate nõudmiste täitmiseks, koolitajate nimed veebilehel avalikustada, lisada kokkuvõtlik lühikirjeldus koolitaja kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kohta.

3.2. Koolitajatel ja praktikajuhendajatel (kus asjakohane) on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus ja andragoogiline pädevus.

Veebilehel välja toodud koolitajad täidavad seadusest (TäKS § 11 lg 2) tulenevaid nõudmisi, omades täiskasvanute koolitaja kutset, kuid esineb mõningasi puudusi: nt on koolitustega seotud paljud koolitajad, kelle kohta info veebilehel puudub. Vestluse eel jagati hindajatega faili, mis sisaldas asutusega koostööd teinud koolitajate nimesid ja nende kvalifikatsiooni (rohkem kui 100 lektorit nimekirjas). Vestlusel koolitusasutuse esindaja täpsustas, et nemad ise juhendavad koolitajaid ja pakuvad vajalikke koolitusi, et tagada kvaliteetne koolituse toimumine.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Asutuse veebilehel avalikustatud viie koolitaja info põhjal saab öelda, et nemad omavad vajalikku koolitaja pädevust ja täiskasvanute koolitaja kutset, kuid lepinguliste koolitajate kohta puudub info nii erialase hariduse kui tegevuse kohta. Komisjon soovib lisada veebilehele info kõigi koolitajate koolituse läbiviimiseks vajaliku erialase kvalifikatsiooni kohta.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavas on koolitaja kvaliteedinõuded kirjeldatud „Peab omama kõrgharidust vähemalt bakalaureuse tasemel või sellele võrdne haridustase ja töökogemus arvutialaste koolituste (või kooli arvutitundide) läbiviimisel vähemalt 120 akadeemilist tundi viimase 3 aasta jooksul.“ Soovitame kehtestada oma koolitajatele selgemad kvaliteedinõuded, mis toetavad koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse olemasolu ning mis ei lähtu ainult õppijate tagasiside tulemustest.

3.3. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja koolitaja pädevusi.

Koolitajad analüüsivad oma õppetegevust ja see info on koolitajale vajalik, et hoida enda kui täiskasvanute koolitaja staatust. Koolitusasutus kogub õppijatel tagasisidet vaid koolitaja kohta. Nt õppija peab hindama kui hästi koolitaja õpetas, kuidas teemat valdas ja kuidas üldiselt koolitaja meeldis. Sellest tagasisidest ei selgu, kas õppijad on rahul koolitusel omandatud õpiväljunditega, kas koolitus toetas nende õppimist ja õpiväljundite saavutamist. Asutusele on oluline õppijate rahulolu ja üldmulje.

Asutus toetab koolitajate enesearendust eesmärgil, et koolitaja oleks täiskasvanute koolitaja kutse omanik ning ühtlustada koolitustega seotud koolitajate teadmiste ja oskuste taset. Nt suunab asutus koolitajaid kutset taotlema

ning pakub koolitajale võimalust osaleda meeskonnas toimuvatel õppemeetodite ja kogemuste jagamise seminaridel. Ühistegevused toetavad meeskonna ühtsuse ja ühiste tegevusprintsipiide kujunemist ning koolitaja enesearengut sh jagatakse teadmisi ja kogemusi, viiakse läbi arutelusid jms. Asutus jagab koolitajatele infot võimalike enesetäiendamise võimaluste kohta, mis toetab valdkondlike teadmiste arendamist.

Sealjuures ei selgunud ka, kuidas koolitajad kasutavad enesearengu eesmärkidel õppijatelt saadud tagasisidet.

Tugevused

- 1) Koolitustegevusse panustavate koolitajate arendamiseks (kui ka koolitajate taseme ühtlustamiseks) pakub asutus firma-siseseid koolitusi ja arvutikoolitajate kovisioone ning jagab koolitajatele koolituspakkumisi. Kord aastas korraldatakse ka kogemuste vahetamise seminar ning asutus pakub (20 ak.t) koolitust "Haridustehnoloogilised pädevused andragoogile". Perioodiliselt viib asutus läbi oma koolitajatega näidiskoolitusi eesmärgiga jagada kogemusi.

3.4. Koolitajad ja õppijad on teadlikud õppekava eesmärgist.

Koolituse alguses tutvustab koolitaja õppijatele õppekava eesmäärke, õpiväljundeid, hindamist ning koolituse lõppedes kinnitatakse veelkord üle, millised õpiväljundid peaksid olema saavutatud. Hindamisvestlusel osalenud koolitajad (kes on samaaegselt ka koolitusasutuse juhid) kirjeldasid oma rolli koolituse läbiviimisel, nemad juhivad ka õppekavade väljatöötamist ja ajakohastamist. Vestluse käigus selgus, et õppekavadel, kus koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajate teadlikkus meeskonna rollidest tagatud näidistunni läbimise ja ühise arutelu kaudu.

Koolitused lähtuvad personaalsetest vajadustest, mis tagab õppijale arusaamise õppekava eesmärkidest.

3.5. Koolitajad kasutavad õpiväljundite saavutamiseks asjakohaseid ja õppijat motiveerivaid õppemeetodeid.

Eneseanalüüsist ja õppekavast ei ole üheselt aru saada, missuguseid meetodeid koolitajad kasutavad, et õpiväljundid saavutada. Vestlusel selgus, et koolitajad on põhiosas kursis erinevate õppemeetoditega. Kasutatavad õppemeetodid on õppijakesksed ning arvestavad õppija erisustega, sh õppija erineva oskustasemega. Koolituse läbiviimisel lähtutakse põhiosas püstitatud eesmärgist, et toetada õpiväljundite saavutamist ja sellel teekonnal ollakse õppija suhtes toetavad. Koolitajad on teadlikud enda rollist õppija toetamisel ja õppekava eesmärkide saavutamisel.

Tugevused

- 1) Koolitajad kasutavad peamiselt aktiivõppe meetodeid, mis toetavad arvutioskuse arendamist. Praktilised tegevused on õppijale innustavad ja julgustavad neid peale koolituse läbimist jätkuvalt arvutit kasutama. Õppe läbiviimise märksõnaks on õppijakeskne lähenemine.

KOONDHINNANG KOOLITAJATE HINDAMISVALDKONNALE: Nõuded on põhiosas täidetud

- Asutuse veebilehel on leitav info viie koolitaja kvalifikatsiooni ja varasema töökogemuse kohta. Sealjuures on õigusaktidest tulenevad nõuded (TäKS § 8 lõige 2 ... nimed koos nende kompetentsust tõendava

kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldusega...) täitmata, sest asutusele osutavad teenust enam kui 100 koolitajat, kelle kohta potentsiaalse õppija jaoks info puudub.

- Veebilehel välja toodud lektorid täidavad seadusest (TäKS § 11 lg 2) tulenevaid nõudmisi omades täiskasvanute koolitaja kutset. Sama ei saa öelda lepinguliste koolitajate kohta, kelle kohta puudub info nii erialase tegevuse kui ka hariduse kohta.
- Koolitustegevusse panustavate koolitajate arendamiseks (kui ka koolitajate taseme ühtlustamiseks) pakub asutus firma-siseseid koolitusi ja arvutikoolitajate kovisioone ning jagab koolitajatele koolituspakkumisi. Kord aastas korraldatakse ka kogemuste vahetamise seminar ning asutus pakub koolitust "Haridustehnoloogilised pädevused andragoogile". Perioodiliselt viib asutus läbi oma koolitajatega näidiskoolitusi eesmärgiga jagada kogemusi.
- Koolitajad ja õppijad on teadlikud õppekava eesmärgist.
- Koolitajad kasutavad peamiselt aktiivõppe meetodeid, mis toetavad õppijakeskset lähenemist arvutioskuse arendamiseks ja omandamiseks. Praktilised tegevused on õppijale innustavad ja julgustavad neid peale koolituse läbimist jätkuvalt arvutit kasutama.

4. RESSURSID

4.1. Füüsiline (õppevahendid, seadmed, ruumid, ligipääs jms) ja/või digiõppe keskkond on nõuetekohane, vastab koolituse eesmärkidele ning toetab õppijat.

Koolitusasutuse nii füüsiline kui ka veebiõppe keskkond on piisav koolituste õpiväljundite saavutamiseks. Koolitusasutuse füüsiline keskkond on sisustatud nüüdisaegsete tehniliste vahenditega, remonditud ja varustatud vajalike töövahenditega, mis loob õppijale soodsad võimalused enesetäiendamiseks. Asutuse veebilehel on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Koolituse toetamiseks on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Asutus võimaldab õppijatele tehnoloogist tuge.

Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega, kuid veebilehel puudub informatsioon koolitusel kasutatavate veebikeskkondade kohta, samuti selle kasutamise tingimused. Vestlusel koolitusasutuse esindajad täpsustasid nii õppekeskkonda kui selle valiku põhjuseid. Komisjoni hinnangul on veebiõppe keskkonna valik asjakohane ja toetab koolituse eesmärgi saavutamist.

Asutus pakub erinevaid koolitusi vabariigi erinevates kohtades. Veebilehe info peegeldab ainult asutuse ruumides toimuvaid koolitusi ja välja ei paista võimaluste paljusus.

Tugevused

Asutus pakub õppijale võimalust kasutada nende tehnilisi vahendeid, kui õppijal endal vahendid puuduvad, nt *"osalejale garanteeritakse õppekoht: tool, laud, arvuti ja interneti kasutamise võimalus. Juhul kui on kokku lepitud osalejapoolne läbiviimise koht, siis vajadusel võimaldame sülearvuti koos internetiühendusega. Kasutamiseks on ainult ametlike litsentsidega tarkvara."*

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavaga tutvumisel on hea, kui õppija saab koolitusega seotud olulise info kätte ühest kohast, st ta ei pea otsima vajalikku infot erinevatest teemaplokkidest. Nt "Arvutikoolitus koos töötütingut toetavate teemadega" õppekava ei jaga infot õppekeskkondade ega vajalike õppevahendite kohta.

Komisjon soovib sõnastada koolitusele reklaamtekst ning, et kõik õppega seotud oluline info, sh vajalik õppekeskkond ja -vahendid ning koolituse toimumise asukoht, oleks õppijale lihtsalt kättesaadavad.

- 2) Asutus pakub kaugõpet, õppimist veebi vahendusel. Õppekava kirjeldustest ei tule selgelt välja, millise õppekeskkonna (nt ZOOM, Teams, Messenger jne) kasutamiseks peab õppija valmis olema.

Komisjon soovib lisada veebilehele info kasutatava veebiõppe keskkonna kohta.

- 3) Asutus pakub erinevaid koolitusi vabariigi erinevates kohtades. Veebilehe info peegeldab ainult asutuse ruumides toimuvaid koolitusi ja välja ei paista võimaluste paljusus. Tulevaste koostööpartnerite või õppijate seisukohast on hea kaaluda valikuna GALERII lisamist. Oma silm on kuningas ja ruumide nägemine aitab luua seoseid. Nt Galerii Valga ruumidest, teistes koolituskeskustes läbiviidud koolitustest, kasutatavatest tehnilistest vahenditest.

KOONDHINNANG RESSURSSIDE HINDAMISVALDKONNALE: Nõuded on täidetud

Seadusest tulenevad nõuded on täidetud, st nii füüsiline kui veebiõppe keskkond vastavad nõuetele.

Koolitusasutuse füüsiline keskkond on sisustatud nüüdisaegsete tehniliste vahenditega, remonditud ja varustatud vajalike töövahenditega, mis loob õppijale soodsad võimalused enesetäiendamiseks. Asutus omab suurt koostööpartnerite võrgustikku, et pakkuda koolitusel osalejatele sobivaid õpitingimusi. Füüsilise keskkonna kõrval omab olulist rolli koolitust puudutav info, nt missugused veebikeskkonnad on õppeks vajalikud.

Õppekava kirjeldustest ei tule selgelt välja, millise veebiõppe keskkonna kasutamiseks peab õppija valmis olema.